

(א) נשבת נב: ושי"ג
 (ב) [נעיל לט. קו. א. א.] יבמות
 עה: ממונות פה. ב"ב ק"ג:
 שם קהל. [שירובין כה:]
 (ד) [נעיל סו. ושי"ג]
 (ה) [נעיל קד. א.] ב"ב כ"א:
 (ו) ובערוך פירש ממונא שם
 מקום. ואיתי רבא
 מבראשי רבה פרי"ט וע"ש,
 (ח) [ואפי אמר הכי כ"ג. א.]
 (ט) ונעיל א. פי רשי
 אומנא מקיז דס. רש"י,
 (י) [ד"ה ממונאן ש"ך
 ל"ב. ע"ב]

לעזי רש"י

קורמיי"ר ע"ז העורר.

מוסף רש"י

הרגמא אביי אלאיב
 דרבא. נמקומו ונכנילו
 שפחה תמורגמא לבי
 דבניו (סוכה יט. ע"ב)
 אפקעתא דמלכא.
 מנות המלך (ע"ל)
 דאתירו ממונא.
 ממספחה אומנא מנית
 על, דלמקנין פ"ק דרי"ה
 (ותי, אבי ורבה מנדת
 על קאמו (יבמות ע"ב)
 א: מקוטעין, מניח על,
 דלבי אנה דרבי בני
 מנית על אהא (שירובין
 כה:) בית על שן כרומי
 ימים, ולי נראה ממונא
 בגוונים, בעלי מומין שאינן
 (ב"ב נד.) שקל מולא ושלח
 גנבל (תובות פ"ג) א:
 על שם מקומן נקראו בני
 על ממונא, כדלמך כ"ד
 במחילת פרישה ע"ז ארבע
 זקן עורתי תפארת שנים
 וגו', ר"מ אול למנלה רחא
 אוחס שמורי רש"י, אמר
 להם שמה ממספחה על
 אחס דכתיב ביה וכל מנית
 ביקר ימיוו חש"ס, אמרו
 רבי התפלל עלינו, אמר
 להם לכו וטעונו לנדקא
 ואחס זיכס נקבה כי,
 ור"י אמר ברי' (ותי) א:
 יתפסר טון בית על בוצה
 ומנה, בוצה ומנה הוא
 דלון ממספר אכל ממספר
 חבורה ובמנינות חסדים
 (ושב"ס ב"ב ק"ז: ובעיני
 ס"ט קנ"ג.) מילי מולייחא.
 קטוועות בלא גרלס (שירובין
 כה:) א: דבריס כרומיס
 שאין כהם ממש, לשון (אויב
 יתי) ימל קצירו (ושב"ס ב"ב
 ע"ב.) אפסכתא. הבעת
 גחמא שארס מנטיח את
 חבירו לסמוך עליו שחס
 לא יקיים מנהל יתן קך
 וקך (ע"ל ח"ה) היינו דבר
 דליו טוןן לו מעשיו, אמר
 סומך על דבר שאינו, דבר
 שהוא יכול לגמל ופעמים
 משנלחין אותו (שירובין כה:)
 חסדיו לחבירו דבר על
 מנת ששפה דבר לעמד
 וסומך בלבו ששפת התנאי
 שירוב לקיים הדבר ששיגע
 ומן וכשיגיע הזמן יחס וכל
 יוכל לקיים (ושב"ס ב"ב
 קס"ח.) לא קניא. ואינו
 נתפס בתנאו ולא יפיק בך
 (ע"ב.) אם אויב, אשמה
 בורה, ולא אעביד. ולא
 אשפה בה פעולה הארומה
 לה (ע"ל ק"ד.) שתלא.
 נועט כרמיס למחלה (ב"ב כא.) ראומונא. מקיז דס (ע"ב).

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קמ"ו.

מתני' לנים מועטות. פחות מו' שנים: לא יורענה פשטן. שורע פשטן מכחש בדרך הרבה ואינה חוזרת ליושנה עד ו' שנים. והא לא מיתוקמא אלא בחכירות דאי בקבלנות מאי דבעי לזרע שהרי הבעלים חולקין בו: ואין לו זקורות שקמה. עך סרק הוא וקולצין ענפיו לקורות הצנין והן חוזרין וגדילין (א) ופחות מו' שנים אין נעשות קורות. הלכך קיבלה לפחות מו' שנים לא יקון קורות שזה ללאו אדעתא לקורות נחית דבשנים מועטות איכס חוזרים לקורות אכל קיבלה לו' שנים שנה ראשונה זורעה פשתן וקוץ שנה ראשונה שקמה שנה: גמ' שנה שקמה יש לו. עשו והשצירו שמין לו שצמח לשקיסתלק: ללמיסות אמר רחמנא. מי שאילולי

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' המקבל שדה מחבירו לשנים מועטות לא יורענה פשתן ואין לו בקורות שקמה יקיבלה הימנו לו' שנים שנה ראשונה יורענה פשתן ויש לו בקורות שקמה: גמ' אמר אביי בקורות שקמה אין לו בשבה שקמה יש לו ורבא אמר: אפילו בשבה שקמה נמו אין לו מיתובי המקבל שדה מחבירו והגיע זמנו לצאת שמין לו מאי לאו שמין לו בשבה שקמה לא השמין לו ירקא וסילקא ירקא וסילקא נעקור ונשקול וברלא מטא יומא דשוקא ת"ש המקבל שדה מחבירו והגיע שביעית שמין לו שביעית מו קא מפקעא ארעא אלא אימא המקבל שדה מחבירו והגיע יובל שמין לו ואכתי יובל מי מפקעא קבלנות לצמיתות אמר רחמנא אלא אימא יהלוקה שדה מחבירו והגיע יובל שמין לו וכי תימא ה"ג שמין לו בירקא וסילקא סילקא וירקא ביובל הפקירא הוא אלא לאו השבה שקמה (א) תרגמא אביי אליבא דרבא שאני התם דאמר קרא יוצא ממכר בית ממכר חוזר בשבה אינו חוזר ונגמר מיניה התם זביני מעליא הוא (ב) ויובל אפקעתא דמלכא היא רב פפא קביל ארעא לאספסתא קדחו בה תאלי כי קא מסתלק אמר להו הכו לי שבחא א"ל רב שישא בריה דרב אידי לרב פפא אלא מעתה דיקלא ואלים ה"ג דבעי מר שבחיה א"ל התם לאו אדעתא דהכי נחית אנא הכא אדעתא דהכי נחיתנא כמאן כאביי דאמר בשבה שקמה יש לו אפילו תימא כרבא התם לית ליה פסידא הכא איכא פסידא א"ל מאי פסדתך ידא דאספסתא ישקול ידא דאספסתא וזיל אמר ליה אנא כורכמא רישקא רבאי א"ל גלית אדעתך דלמשקל ואסתלוקי עבדת (א) שקל כורכמא רישקא וזיל אין לך אלא דמי עצים בלבד רב ביבי בר אביי קביל ארעא ואהדר ליה משוניתא קדחו ביה זרדתא כי קא מיסתלק אמר להו הכו לי שבחאי (ב) אמר רב פפי משום דאתיתו ממונא אמריתו מילי מולייחא אפילו רב פפא לא אמר אלא דאית ליה פסידא יכחא מאי פסידא אית לך: רב יוסף הוה ליה ההוא שתלא שכיב ושבק חמשה חתנוותא אמר עד האידינא חד השתא חמשה עד האידינא לא הוו סמכו אהרדי ולא מפסדו לי השתא חמשה סמכו אהרדי ומפסדו לי אמר להו אי שקליתו שבחייכו ומסתלקיתו מוטב ואי לא מסליקנא לכו בלא שבחא דאמר רב יהודה ואיתימא רב הונא ואיתימא ר"ג האי שתלא דשכיב יורשים דיליה מסתלקין להו בלא שבחא? ולאוי מילתא היא ההוא שתלא דאמר להו אי מפסדינא (א) מסלקנא אפסיד אמר רב יהודה מסתלק בלא שבחא רב כהנא אמר מסתלק ושקיל שבחא ומודה רב כהנא דאי אמר אי פסדינא מסתלקנא בלא שבחא מסתלק בלא שבחא רבא אמר (א) אסמכתא היא (ב) ואסמכתא לא קניא ולרבא מאי שנא מהא (א) דתנן אם אויב ולא אעביד אשלם במיטבא התם מאי דאפסיד משלם הכא (א) מאי דאפסיד מנכין ליה ואידך יהבינן ליה רוניא שתלא דרבינא הוה אפסיד סלקיה אתא לקמיה דרבא א"ל חוי מר מאי קא עביד לי א"ל שפיר עביד א"ל הא לא התרה בי א"ל לא צריכא להתרות רבא למעמיה (א) דאמר רבא ימקרי דרדקי שתלא ואומנא

א"ל מעתה דיקלא ואלים ה"ג. דבעי מר שצחא בלמימות הדקל הא דלא אפילו לאכזי לית ליה דרוקא בשנה שקמה ליתנא פרי אלא שנה גדידול ענפים קאמר אביי דיש לו לדעתמיהו נחת אכל אדעתא דלמימות הדקל לא נחת ה"ג מר לא נחת אדעתא דתאלי אלא אדעתא דלספסתא א"ל התם ודאי לאו אדעתא דהכי נחת דקאמרת אכל אנה (א) נחתנא למא שינמיס הקרקע דהיינו אספסתא ואלו למחו במקומה:

כמאן כאביי. דלילו לרבנא דלמך בשנה שקמה אין לו אע"ג דאיכא למימר דלדעתא דהכי נחית ומשני דלפילו תימא כרבא דהתם כו: אין דך אלא דמי עצים בברד. [א] ואע"ג דבסוף פרק השואל (לעיל דף קה. וס) אמר דמאי למימר זיתי אני נוטל אי לאו משום ישוב א"י הכא לא מני למר ליה [א] דמייירי דמי תאלי לא היו ראוים לנוטעם בזמקס אחר ואם היה נוטלם היו מתים ולא היו שוים אלא לעניים א"י מלדא א"ל תאלי הוה נטענא אלא כורכמא דרישקא שמשעוקרין אותן אין נוטעין אותן בזמקס אחר גלית אדעתך שלא היית חושש דבזר שראוי לנוטען ולכן אין לך אלא דמי עניים [א] וכגון שהתאלי לא היו ממכשין אותו יותר מאספסתא וכורכמא דרישקא שאם לא כן לא יכול לומר תאלי הוה נטענא שהרי לאספסתא קבלה: וספר

קדחו בה תאלי כי קא מסתלק אמר להו הכו לי שבחא א"ל רב שישא בריה דרב אידי לרב פפא אלא מעתה דיקלא ואלים ה"ג דבעי מר שבחיה א"ל התם לאו אדעתא דהכי נחית אנא הכא אדעתא דהכי נחיתנא כמאן כאביי דאמר בשבה שקמה יש לו אפילו תימא כרבא התם לית ליה פסידא הכא איכא פסידא א"ל מאי פסדתך ידא דאספסתא ישקול ידא דאספסתא וזיל אמר ליה אנא כורכמא רישקא רבאי א"ל גלית אדעתך דלמשקל ואסתלוקי עבדת (א) שקל כורכמא רישקא וזיל אין לך אלא דמי עצים בלבד רב ביבי בר אביי קביל ארעא ואהדר ליה משוניתא קדחו ביה זרדתא כי קא מיסתלק אמר להו הכו לי שבחאי (ב) אמר רב פפי משום דאתיתו ממונא אמריתו מילי מולייחא אפילו רב פפא לא אמר אלא דאית ליה פסידא יכחא מאי פסידא אית לך: רב יוסף הוה ליה ההוא שתלא שכיב ושבק חמשה חתנוותא אמר עד האידינא חד השתא חמשה עד האידינא לא הוו סמכו אהרדי ולא מפסדו לי השתא חמשה סמכו אהרדי ומפסדו לי אמר להו אי שקליתו שבחייכו ומסתלקיתו מוטב ואי לא מסליקנא לכו בלא שבחא דאמר רב יהודה ואיתימא רב הונא ואיתימא ר"ג האי שתלא דשכיב יורשים דיליה מסתלקין להו בלא שבחא? ולאוי מילתא היא ההוא שתלא דאמר להו אי מפסדינא (א) מסלקנא אפסיד אמר רב יהודה מסתלק בלא שבחא רב כהנא אמר מסתלק ושקיל שבחא ומודה רב כהנא דאי אמר אי פסדינא מסתלקנא בלא שבחא מסתלק בלא שבחא רבא אמר (א) אסמכתא היא (ב) ואסמכתא לא קניא ולרבא מאי שנא מהא (א) דתנן אם אויב ולא אעביד אשלם במיטבא התם מאי דאפסיד משלם הכא (א) מאי דאפסיד מנכין ליה ואידך יהבינן ליה רוניא שתלא דרבינא הוה אפסיד סלקיה אתא לקמיה דרבא א"ל חוי מר מאי קא עביד לי א"ל שפיר עביד א"ל הא לא התרה בי א"ל לא צריכא להתרות רבא למעמיה (א) דאמר רבא ימקרי דרדקי שתלא ואומנא

מאי דלשצח ככר מיהו אכתי הוה שצחא ומיסתלקנא דקאמר רבא אמר רבא ימקרי דרדקי. פסידא דלא הדר הוה דשצחמא כיון דעל על:

עין משפט נר מצוה

פב א ב מיי פ"ח מהלכות שכירות הלכה ב יוד טו"ע ח"מ פ"א שם: פ"ג א מיי"ג שם טור ח"מ ע"ס: פ"ד ד ה ט מיי"ג שם טו"ע ח"מ ט"ז שם סעיף א: פ"ה א ד ט מיי"ג פ"א מהלכות שמיטה הלכה ב סמך לאון ערה: פ"ו י ב מיי"ג פ"ח מהלכות שכירות הלכה י סמך עשין פט טו"ע ח"מ ט"ז שם: פ"ז ל טו"ע ח"מ ט"ז שם: פ"ח מ ב מיי"ג פ"ח מהלכות שכירות הלכה א סמך שם טו"ע ח"מ ט"ז של סעיף ב: פ"ט ס מיי"ג פ"ח מהלכות שכירות הלכה א ועיין בהשגות ויגמיר משנה סמך עשין פט טו"ע ח"מ ט"ז שם טו"ע ח"מ:

תורה אור השלם

1 ואשר יגאל מן הלויים ויצא ממכר בית ועיר אחרות ביביל ב' בתי ערי הלויים הוא אחרונם ויקרא בה לה

הגהות הב"ח

(א) גמ' שקול כורכמא: (ב) שם שם מפסדינא מסתלקנא אפסיד: (ג) רש"י ד"ה ואין לו וכו' ובפחות מו' שנים: (ד) ד"ה ונגמיר מיניה למקבל: (ה) תוס' ד"ה אלא וכו' אכל אנה הכא נחתנא:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה אין לך ואע"ג וכו'. ר"ב וף דלמך שם בשידור גשרה כי לחד ליצנא משום כחשא דלרעה וק"ל הוה ליצנא. תוס' אולי לשעתייהו שכתבו למטה וכוון שהתאלי כו' אכל הטור כו' אכל דכאמך שמוכחין מ"מ למטה לכן כחך שנוטל דמי נמיעות העומדין ליטע וכמ"ס תוס' שם ג"ה וחס אמר כו': [ב] שם דמייירי כו'. ר"ב ור"פ הטור וכו' אכל הממכ"ס ושי"ע השמיטו והממכ"ס השני של תוס': [ג] שם וכוון כו'. ר"ב אכל הטור השמיטו דמ"ל דעומדל דלמן הוא מתקבל ועי' רש"י ק"ו ע"ב מתמי ד"ה לא יורענה כו' ולכורכמאן שם דלחוס ד"ה לא יורענה פשטן כו' כל ענין מתקבל א"כ לגיניו דעמו דלמשקל ואסתלוקי כו' ולכן שמיטת הרמב"ם מקבל לפי שצחא דהין אכל מקבל על המתמי דכתיב ודלא כדעת רש"י דמתמי כאן ד"ה לא יורענה פשטן כו' ורש"י אולי לשעמו כו' (ועמ"ס רבינו בח"מ ט"ז שם ס"ק ד:)